

9. Ponechať v službe všetkých maďarských verejných zamestnancov.
  10. Zamestnať maďarských robotníkov pri verejných a súkromných prácach a podnikoch.
  11. Uskutočniť maďarské odborné školstvo v Nitre.
  12. Utvoriť samostatný maďarský hospodársky spolok pre 22 maďarských obcí so sídlom v Nitre.
  13. Maďarské zastúpenie v poľnohospodárskej rade.
  14. Na nitrianskom okresnom a krajskom súde zaviesť maďarčinu ako pojednávajúcu reč a vyhotovovať' zápisnice a rozsudky v maďarskom jazyku.
  15. Zabezpečiť maďarský ráz nitrianskeho maďarského kresťansko-sociálneho spolku.
  16. Rovnoprávnu účasť maďarských remeselníkov a živnostníkov na verejných dodávkach a prácach.
  17. Utvoriť maďarské kultúrne ústredie v Nitre, voľne nosiť maďarské odznaky a používať maďarské prapory a vlajky, ako aj sviätenie sviatku sv. Štefana, ako maďarského národného sviatku.
  18. Účasť miestneho zodpovedného maďarského zástupcu pri vymеровaní daní.
  19. Pripustiť dovoz literatúry a tlače z Maďarska.
  20. Teológovia na zmiešanom území nech sú povinní učiť sa maďarskému jazyku a tento pestovať.
  21. Ako v Nitre, tak aj v ostatných maďarských obciach umiestniť maďarských kňazov. Zabezpečiť im voľnú činnosť.
  22. Zrušiť slovenské školy v maďarských obciach.
- Na porade bolo spomenuté, že nitrianska maďarská národná rada prestala jestvovať, a preto bolo uznesené, že záležitosti strany a tým aj záujmy maďarstva v budúcnosti bude riadiť direktórium, ktoré sa v najbližšej dobe ustáli.

Policajný riaditeľ:  
Dr. Jusko, v. r.

SNA, MV. kart. 3, f. D/IV/C, č. 854. Odpis, strojopis.

<sup>1</sup> Pozri dok. č. II, pozn. 1.

<sup>2</sup> Vznikla 8. 10. 1938 ako právna nástupkyňa po Mníchove zakázanej Karpatonemeckej strane (Karpathendeutsche Partei). Pôsobila na Slovensku do konca 2. svetovej vojny. Jej zakladateľom a voďcom bol F. Karmasin.

<sup>3</sup> Pozri VA, Dokumenty I., s. 204, dok. č. 139, článok 5.

<sup>4</sup> Prági Magyar Hirlap.

<sup>5</sup> Memorandum sa v archívnych fondoch nenachádza.

17. november 1938, Bratislava.

*Prehľadný výkaz o neoficiálnej ponuke maďarskej vlády týkajúci sa výmeny niektorých obcí podľa územného rozsahu a etnického zloženia.*

Maďarská vláda ponúka Slovenskej krajine<sup>1</sup>

	Plocha obcí a kataster územia v ha	Celkový počet obyvateľstva	Dľa popisu z roku 1930		
			Slováci	Maďari	Iní
<i>I. okres: Nové Zámky</i>					
Komjatice	5.490	4.075	3.998	44	33
Izdeg	749	1.164	1.161	2	1
Bánovská Kesa	1.788	2.560	2.501	29	30
Šurany	4.718	6.388	5.811	218	359
<i>II. okres: Modrý Kameň</i>					
Sklabiná	988	735	658	41	36
Obeckov *	1.078	504	416	53	35
<i>III. okres: Revúca</i>					
Kameňany	3.138	815	749	57	9
<i>IV. okres: Bratislava</i>					
Čeklis	3.049	3.178	2.809	299	78
	20.997	19.419	18.103	743	581

\* Obce sú podľa hraničnej čiary na Slovensku.

Maďarská vláda požaduje výmenou za to od Slovenskej krajiny

	Plocha obcí a kataster územia v ha	Celkový počet obyvateľstva	Dľa popisu z roku 1930		
			Slováci	Maďari	Iní
<i>I. z katastra obce</i>					
Šurany	2.000				
<i>II. okres: Moldava</i>					
Poproč	2.670	1.418	1.339	25	54
Rudník	2.280	599	566	20	13
Zlatá Idka	2.191	694	690	2	2
<i>III. okres: Trebišov</i>					
Hardište	2.388	1.239	573	547	119
Kožuchov	587	288	273		15
<i>IV. okres: Rožňava</i>					
Pača	2.558	718	706	11	1
Štítnik	3.454	1.461	963	282	206
Betliar	2.431	1.333	1.043	160	130
Rožňavské Bystré	783	536	515	4	17
<i>V. okres: Revúca</i>					
Sirk	1.844	1.331	1.243	23	65
	23.186	9.617	7.911	1.084	622

AMZV ČR, PrS, kart., 65, f. 4, č. 163 255. Kópia, strojopis.

<sup>1</sup> Dňa 15. 11. 1938 J. Esterházy odovzdal predsedovi slovenskej vlády neoficiálny návrh maďarskej vlády o výmene niektorých obcí medzi Česko-Slovenskom a Maďarskom ležiacich pri demarkačnej čiare. Návrh bol podaný pravdepodobne ústne, o čom sa zachoval krátky písomný záznam v maďarskom jazyku. Jeho slovenský preklad je nasledujúci: „Maďarská vláda by prepustila slovenskému štátu nasledujúce obce:

1. Komjatice, Izdeg, Bánovská Kesa, Šurany a osady, ktoré ležia na východ od Tvrdošoviec a od obce Trnovec.
2. Obec Sklabiňa a Obeckov.
3. Obec Kameňany.
5. Čeklís.

Na odvetu maďarská vláda žiada pripojiť k Maďarsku:

2. Na juh od obce Šurany asi v rozsahu 2 000 jutár pôdy za účelom vytvorenia maďarského osídlenia.
4. Obec Poproč, Rudník a Zlatá Ida.
5. Hardište a od neho na juh obec Kožuchoy.
7. Pača, Štitník, Betliar, Sirk, Rožňavské Bystré.“

Na konci záznamu je nasledujúca rukopisná poznámka J. Ciekeru: „Prosím o láskave vyšetrenie po stránke etnografickej a katastrálnej.“ – SNA, SL, kart. 72, f.: Delimitačná komisia po arbitráži vo Viedni, bez č.

17. november 1938, Budapešť.

*Líst P. Telekiho, predsedu maďarskej vládnej delegácie, predsedovi česko-slovenskej vládnej delegácie M. Kobrovi týkajúci sa vyhlásení niektorých maďarských činiteľov; ktoré boli v rozpore so stanoviskom vlády:*

Monsieur le Ministre,

Au nom de la Délégation tchécoslovaque appelée à régler, d'accord avec la Délégation hongroise, certaines questions prévues par la Décision arbitrale de Vienne, du 2 Novembre 1938, Votre Excellence a bien voulu m'adresser trois Notes, en date du 11<sup>1</sup> et 15 Novembre<sup>2</sup> courant.

Les deux premières de ces Notes traitent l'expulsion d'un certain nombre de colons tchécoslovaques des territoires rétrocédés par la Tchécoslovaquie à la Hongrie et exposent les desiderata de la Délégation tchécoslovaque concernant le règlement de la question.

La matière traitée dans ces deux Notes est actuellement à l'ordre du jour de la Sous-Commission des réclamations constituée conformément aux suggestions formulées par Votre Excellence dans sa Note du 11 Novembre.

En ce qui concerne les questions soulevées par Votre Excellence dans sa troisième Note, je partage entièrement l'opinion de Votre Excellence quant à la nécessité de poursuivre nos négociations dans une atmosphère calme et sereine. J'ai donc l'honneur de prier Votre Excellence de ne pas attribuer aux diverses manifestations inofficielles, nées dans un état d'esprit surexcité, plus d'importance qu'elles ne méritent et de bien vouloir juger les dispositions du Gouvernement hongrois d'après les déclarations officielles des personnalités autorisées, notamment d'après celles qui ont été prononcées par mon honorable Collègue, S. E. Monsieur le Ministre des Affaires Etrangères, à la séance du 12 crt. à la Chambre des Députés.

Veillez agréer, Monsieur le Ministre, l'expression de ma haute considération.

Comte Teleki